

Příloha návrhu usn. č. 2

Z hlediska pozice města ve vazbě na jeho budoucí možnost ovlivňovat výslednou, tedy již zrealizovanou podobu Tyršových sadů, je vhodné uvést jen krátký exkurz k problematice autorských práv.

I.

Samotná projektová dokumentace, na základě které je realizována stavba, je považována za autorské dílo, konkrétně za dílo architektonické ve smyslu § 2 odst. 2 zák.č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Aut.Z.“). Autorovi autorského díla náleží k tomuto dílu práva dvojí povahy – 1) práva osobnostní a 2) práva majetková. Stavba jako taková je pak považována pouze za hmotný substrát, ve kterém je autorské dílo „zhmotněno“, resp. konkrétně za rozmnoženinu autorského díla ve smyslu § 13/2 Aut.Z.

1) Práva osobnostní - § 11 Aut.Z.

Mezi práva osobnostní patří zejména

- právo na autorské označení

- **právo na nedotknutelnost díla** zahrnující zejména – právo udělit svolení ke změně díla či jinému zásahu do něj, právo autorského dohledu při dovolených zásazích a právo domáhat se odstranění následků zásahů, jestliže byl učiněn způsobem dehonestujícím dílo.

Tyto práva slouží k ochraně nemajetkových zájmů autora, ale i, neprávnický řečeno, k ochraně architektonické hodnoty díla jako takového, před neodbornými zásahy třetích osob, které by byly sto snížit architektonickou hodnotu díla. Práva osobnostní jsou bytostně spjata s osobou autora, přičemž zanikají jeho smrtí. Avšak osoby blízké ve smyslu § 116 Občanského zákoníku (manžel, příbuzní....) se mohou ještě po smrti autora domáhat, aby byl odstraněn zásah do architektonického díla, pakliže by prokázali, že se jedná o zásah, který snižuje uměleckou hodnotu díla (§ 11/5 Aut.Z.). Osobnostní práva nelze převést na třetí osobu např. formou licence. Autor se nijak nemůže platně dopředu vzdát svého práva na udělování souhlasu k provádění konkrétních změn jeho autorského díla např. formou svého prohlášení ve smlouvě s objednavatelem autorského díla (projektové dokumentace).

Dle § 38d odst. 2 Aut. Z. *do práva autorského nezasahuje ten, kdo navrhne nebo provede změnu dokončené stavby, která je vyjádřením architektonického díla, v míře nezbytně nutné a při zachování hodnoty díla; je-li to opodstatněné významem architektonického díla a lze-li to na něm spravedlivě požadovat, je povinen předem uvědomit o svém úmyslu autora a na vyžádání mu poskytnout dokumentaci stavby včetně vyobrazení, vystihující stav před provedením změn.*

Toto ustanovení Aut. Z. zakotvuje tzv. zákonnou licenci vlastníka stavby provést změnu stavby a tedy i autorského díla, aniž by musel žádat autora díla o jeho souhlas. Toto ustanovení tak prolamuje obecnou zásadu, dle které je třeba ke změně autorského díla (a tedy i stavby) vždy souhlasu autora. Bez souhlasu autora však může vlastník stavby provést jen změnu v míře nezbytně nutné a při zachování architektonické hodnoty díla. Ust. § 38d odst. 2 Aut.Z. musí být vykládáno restriktivně tak, aby byla šetřena co nejvíce umělecká hodnota autorského díla. Komentovaná literatura vykládá nejzazší mez § 38 odst. 2 Aut.Z. jako rekonstrukci stavby avšak opět při respektu k zachování hodnoty uměleckého díla. Cílem je zachovat užité hodnoty věci, v níž je dílo vyjádřeno – zde stavby.

Shrnutí:

Pakliže bude mít město v budoucnu záměr provést změnu výsledné podoby Tyršových sadů, které budou výraznějším způsobem měnit podobu Tyršových sadů, bude si muset vyžádat souhlas ing. Tomáše Jiráňky, autora projektové dokumentace k Tyršovým sadům. Město však nebude muset žádat autora o svolení se změnami, které nebudou snižovat hodnotu díla a současně za předpokladu, že tento zásah bude proveden v míře nezbytně nutné. Posouzení otázky, zda konkrétní zásah do podoby Tyršových sadů bude vyžadovat souhlas autora tak bude spíše otázkou pro architekty než pro právníky.

2) Práva majetková (právo dílo užít) - § 12 a nasl. Aut.Z.

Skrze majetková práva autor realizuje hospodářský užitek z autorského díla jakožto výsledku své tvůrčí činnosti. Jednoduše řešeno, majetkovým právem k autorskému dílu se rozumí právo autorské dílo užít k určitému hospodářskému účelu (např. k pořizování kopií obrazu, které jsou následně prodávány, atd..). Užitím díla se v případě díla architektonického rozumí i postavení stavby dle projektové dokumentace (stavba= rozmnoženina díla ve smyslu § 13/2 Aut.Z.). Majetková práva může autor „převést“ i na třetí osobu **formou licenční smlouvy**.

Shrnutí:

Pakliže bude mít město v budoucnu záměr provést změnu výsledné podoby Tyršových sadů, k jejímuž provedení bude potřebovat souhlas autora a tento souhlas městu udělí, bude třeba k realizaci tohoto záměru i příslušného licenčního ujednání mezi městem a autorem (licenční smlouva). S přípustnou mírou zjednodušení řečeno, na základě autorova souhlasu je město oprávněno provést změnu projektové dokumentace. Na základě **licenční smlouvy** pak bude město moci architektonické autorské dílo užít – pořídit „rozmnoženinu“ a tedy zrealizovat konkrétní stavební úpravu (změnu podoby Tyršových sadů).

V případě zamýšlených změn podoby Tyršových sadů, které nebudou vyžadovat souhlas autora, (tj. šlo by o případ tzv. zákonné licence dle § 38d Aut.Z. viz. výše), nebude třeba k realizaci takové změny žádné licenční smlouvy mezi městem a autorem.

II.

Smlouva o dílo „Revitalizace Tyršových sadů – studie, projektové dokumentace“ uzavřená mezi městem a Zahradá nad Metují s.r.o. (právním nástupcem této společnosti je společnost New Visit s.r.o.) dne 2. 3. 2010

Předmětná SOD obsahuje velmi strohou úpravu autorských práv v čl. 10, která v zásadě umožňuje městu užít autorizované kopie projektové dokumentace (architektonické dílo) jen pro „informaci“ a jen jako „návod“ k vlastnímu užívání díla, aniž by bylo jasné, co se tímto „návodem“ přesně rozumí. Město může použít projektovou dokumentaci jen pro příslušnou projektovou fázi, pro kterou je určena a pro projednání před příslušnými správními orgány. Město tak aktuálně nedisponuje licencí k realizaci následných změn výsledné podoby Tyršových sadů.

Tento ne zcela vyhovující stav lze napravit uzavřením licenční smlouvy. Návrh licenční smlouvy byl vykomunikován mezi městem a panem architektem Ing. Jiráňkem. Tento návrh licenční smlouvy lze hodnotit jako návrh poměrně velkorysý (pro město).

Autor městu nabízí licenci k užití architektonického díla (projektové dokumentace)

- v rozsahu, množství a času neomezeném
- za úplatu 45.000,- Kč bez DPH
- jako výhradní (autor nemůže v téže věci uzavřít licenční smlouvu s nikým dalším)
- i formou podlicence (město může postoupit práva z licenční smlouvy na 3.osobu a to i za úplatu) s tím, že poskytne-li město podlicenci za úplatu, má Autor nárok na 15% z této úplaty

Návrh licenční smlouvy je přílohou této důvodové zprávy. Schválení licenční smlouvy je v kompetenci Rady města Pardubice.